

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

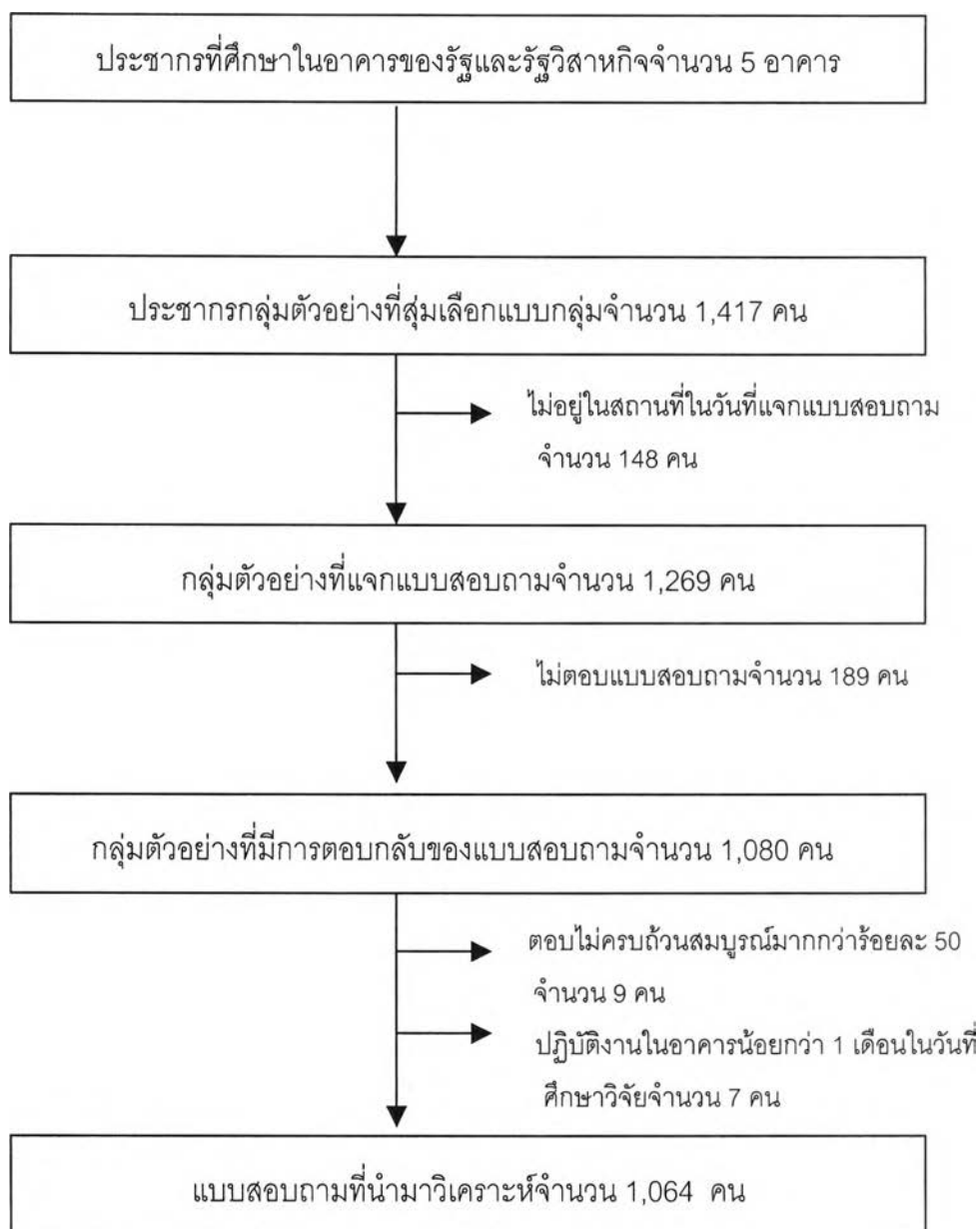
ในการศึกษาวิจัยหาความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารของผู้ที่ทำงานในอาคารสำนักงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจจำนวน 5 อาคารในเขตกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ได้นำเสนอผลการศึกษาวิจัยออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. การครอบคลุมและการตอบกลับของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
2. ข้อมูลทั่วไปและปัจจัยต่างๆของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
3. ความชุกของอาการและกลุ่มอาการต่างๆในกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร
4. ความเกี่ยวข้องของแต่ละปัจจัยกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร
5. ผลกระทบที่เกิดขึ้นในผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

1. การครอบคลุมและการตอบกลับของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 1,417 คน กลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถามโดยให้ตอบด้วยตนเอง (Self-administered questionnaire) จำนวน 1,269 คน และมีแบบสอบถามที่ตอบกลับคืนจำนวน 1,080 คน อัตราครอบคลุมประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคิดเป็นร้อยละ 76.22 และอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 85.11 ในจำนวนนี้มีแบบสอบถามที่ตอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์มากกว่าร้อยละ 50 จำนวน 9 คน และมีผู้ที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 เดือนในวันที่ทำการศึกษาวิจัยจำนวน 7 คน ดังนั้นคงเหลือแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 1,064 คน ดังแผนภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แสดงข้อมูลประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้และการสูญหายของข้อมูลที่ทำการศึกษา

โดยรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละอาคารแสดงดังตารางที่ 4.1 พบว่า มีค่าพิสัยของอัตราการครอบคลุมประชากรกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอาคารอยู่ในช่วงร้อยละ 67.35 ถึง 92.86 โดยอาคารที่มีการอัตราการครอบคลุมประชากรกลุ่มตัวอย่างจากสูงสุดไปต่ำสุดคือ อาคาร B, D, C, A และ E ตามลำดับ ส่วนพิสัยของอัตราการตอบกลับของแต่ละอาคารอยู่ในช่วงร้อยละ 76.04 ถึง 96.30 โดยอาคารที่มีอัตราการตอบกลับจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ อาคาร B, A, D, C และ E ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1 แสดงรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอาคารที่ทำการศึกษาวิจัย

รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล	อาคารที่ทำการศึกษา				
	A	B	C	D	E
จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (คน)	320	224	317	311	245
จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถาม (คน)	253	216	290	293	217
จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ (คน)	220	208	239	248	165
จำนวนแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ (คน)	215	205	236	245	163
อัตราการครอบคลุมประชากรกลุ่มตัวอย่าง [*] (ร้อยละ)	68.75	92.86	75.39	79.74	67.35
อัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม [#] (ร้อยละ)	86.96	96.30	82.41	84.64	76.04

* อัตราการครอบคลุมประชากรกลุ่มตัวอย่าง = (จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ / จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา) x 100

อัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม = (จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ / จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถาม) x 100

2. ข้อมูลทั่วไปและปัจจัยต่างๆของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปดังตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.12 ขณะที่เพศชายคิดเป็นร้อยละ 31.88 โดยมีอัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 2.14 ต่อ 1 มีพิสัยของอายุอยู่ในช่วง 18 ถึง 60 ปี มีอายุเฉลี่ย 40.92 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.86 ปี โดยลำดับของช่วงอายุจากมากไปน้อย คือ ช่วงอายุ 40 ถึง 49 ปีคิดเป็นร้อยละ 35.86 ช่วงอายุ 30 ถึง 39 ปีคิดเป็นร้อยละ 33.62 มากกว่าหรือเท่ากับ 50 ปีคิดเป็นร้อยละ 20.41 และอายุน้อยกว่า 30 ปีคิดเป็นร้อยละ 10.11 ตามลำดับ ด้านการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 71.24 มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 9.75 และ 19.01 ตามลำดับ ด้านลักษณะตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นงานเลขานุการหรืองานสารบรรณคิดเป็นร้อยละ 49.24 ผู้จัดการหรือหัวหน้าคิดเป็นร้อยละ 17.69 เจ้าหน้าที่เทคนิคคิดเป็นร้อยละ 12.81 ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการคิดเป็นร้อยละ 11.66 และอื่นๆ เช่น แม่บ้าน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประชาสัมพันธ์คิดเป็นร้อยละ 8.60 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีพิสัยระยะเวลาการทำงานในอาคารที่ทำการศึกษาในหนึ่งสัปดาห์อยู่ในช่วง 10 ถึง 72 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีระยะเวลาเฉลี่ย 40.90 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.56 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในจำนวนนี้มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์จำนวนสามในสี่ของกลุ่มตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 75.78 ขณะที่ระยะเวลาการทำงานมากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีเพียงหนึ่งในสี่หรือคิดเป็นร้อยละ 24.22

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยจำนวน 1,064 คน

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	จำนวนที่ตอบ (คน)	ร้อยละ
● เพศ (n=1,057)		
- หญิง	720	68.12
- ชาย	337	31.88
● อายุ (n=1,029)		
- < 30 ปี	104	10.11
- 30 - 39 ปี	346	33.62
- 40 - 49 ปี	369	35.86
- ≥ 50 ปี	210	20.41
● ระดับการศึกษา (n=1,057)		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	201	19.01
- ปริญญาตรี	753	71.24
- สูงกว่าปริญญาตรี	103	9.75
● ลักษณะตำแหน่งงาน (n=1,046)		
- ผู้จัดการ หัวหน้า	185	17.69
- ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ	122	11.66
- เจ้าหน้าที่เทคนิค	134	12.81
- งานเลขานุการ สารบรรณ	515	49.24
- อื่นๆ	90	8.60
● ระยะเวลาที่ทำงานในอาคารต่อหนึ่งสัปดาห์ (n=1,057)		
- ≤ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	801	75.78
- > 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	256	24.22

เมื่อจำแนกในแต่ละอาคารที่ทำการศึกษาวิจัยดังตารางที่ 4.3 พบว่า

อาคาร A มีอัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 3.38 ต่อ 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 ถึง 39 ปีคิดเป็นร้อยละ 35.41 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ลักษณะตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นงานเลขานุการหรืองานสารบรรณ และมีระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาคาร B มีอัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 1.94 ต่อ 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40 ถึง 49 ปีคิดเป็นร้อยละ 43.75 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ลักษณะ

ตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นงานเลขานุการหรืองานสารบรรณ และมีระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาคาร C มีอัตราส่วนเพศหญิงเท่ากับเพศชาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40 ถึง 49 ปีคิดเป็นร้อยละ 37.02 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ลักษณะตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่เทคนิค และมีระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

อาคาร D มีอัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 3.12 ต่อ 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 ถึง 39 ปีคิดเป็นร้อยละ 39.06 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ลักษณะตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นงานเลขานุการหรืองานสารบรรณ และมีระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

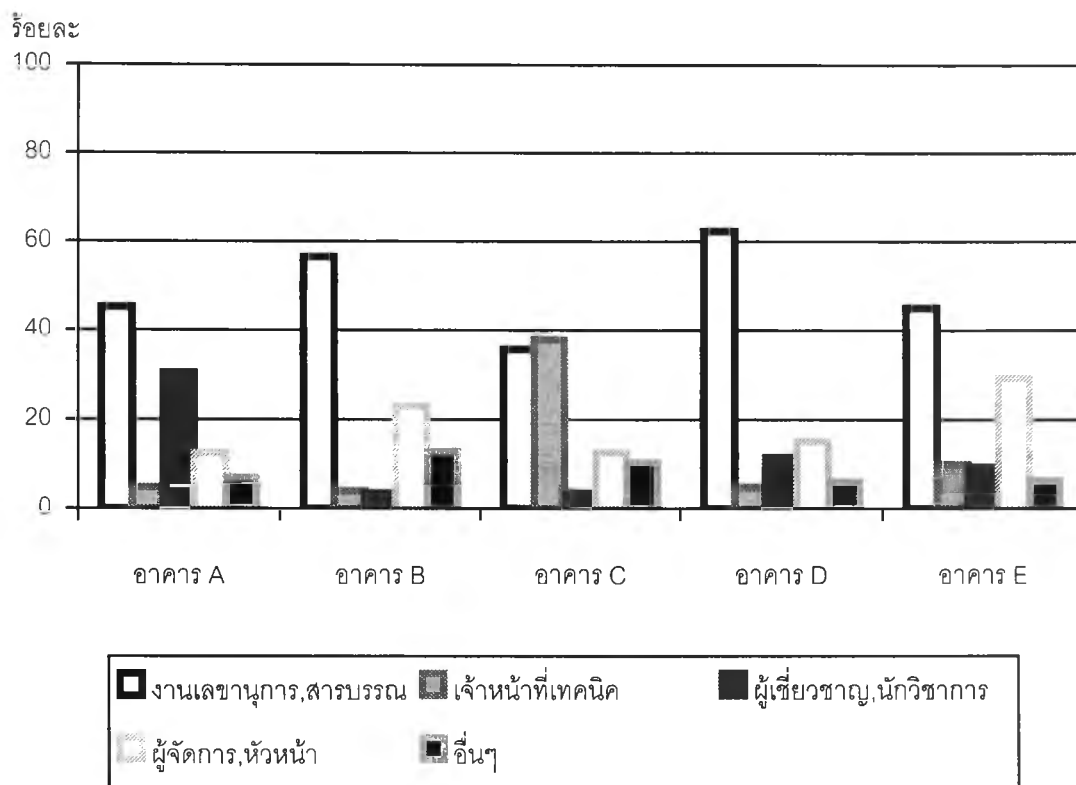
อาคาร E มีอัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 2.83 ต่อ 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 ถึง 39 ปีคิดเป็นร้อยละ 37.50 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ลักษณะตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นงานเลขานุการหรืองานสารบรรณ และมีระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 5 อาคารพบว่า ผู้ที่ทำงานในอาคารสำนักงานส่วนใหญ่มีอัตราส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชายประมาณ 2 ถึง 3 เท่า มีเพียงอาคาร C ที่อัตราส่วนเพศหญิงเท่ากับเพศชาย มีอายุส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน อาคาร A, D และ E มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 30 ถึง 39 ปี ขณะที่อาคาร B และ C มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 40 ถึง 49 ปี ด้านการศึกษาพบว่า ทั้ง 5 อาคารส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยที่อาคาร E มีสัดส่วนของผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมากกว่าอาคารอื่น ด้านตำแหน่งงานดังแผนภูมิที่ 4.1 สัดส่วนส่วนใหญ่ลักษณะงานเป็นงานเลขานุการหรืองานสารบรรณ มีเพียงอาคาร C ที่ตำแหน่งงานสัดส่วนส่วนใหญ่ลักษณะงานเป็นเจ้าหน้าที่เทคนิค โดยอาคารที่มีสัดส่วนของตำแหน่งงานที่มีลักษณะงานเป็นผู้จัดการหรือหัวหน้ามากที่สุด และน้อยที่สุด คือ อาคาร E และอาคาร A ตามลำดับ อาคารที่มีสัดส่วนของตำแหน่งงานที่มีลักษณะงานเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการมากที่สุดและน้อยที่สุด คือ อาคาร A และอาคาร B ตามลำดับ อาคารที่มีสัดส่วนของตำแหน่งงานที่มีลักษณะงานเป็นเจ้าหน้าที่เทคนิคมากที่สุดและน้อยที่สุด คือ อาคาร C และอาคาร B ตามลำดับ อาคารที่มีสัดส่วนของตำแหน่งงานที่มีลักษณะงานเลขานุการหรืองานสารบรรณมากที่สุดและน้อยที่สุด คือ อาคาร D และอาคาร C ตามลำดับ ด้านระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานพบว่า อาคารที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่มีระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มากที่สุด คืออาคาร B ขณะที่อาคารที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่มีระยะเวลาการทำงานในอาคารสำนักงานมากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มากที่สุดคืออาคาร A

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแยกตามอาคารที่ศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ที่ตอบ	สัดส่วนในแต่ละอาคารที่ศึกษา (ร้อยละ)				
		A	B	C	D	E
● เพศ						
- หญิง	720	77.21	66.01	49.79	75.72	73.91
- ชาย	337	22.79	33.99	50.21	24.28	26.09
- รวม	1,057	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
● อายุ						
- < 30 ปี	104	21.53	12.50	5.96	3.43	8.13
- 30 - 39 ปี	346	35.41	26.56	29.79	39.06	37.50
- 40 - 49 ปี	369	27.27	43.75	37.02	38.20	32.50
- \geq 50 ปี	210	15.79	17.19	27.23	19.31	21.87
- รวม	1,029	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
● ระดับการศึกษา						
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	201	23.36	30.88	26.41	2.88	12.35
- ปริญญาตรี	750	71.03	61.76	67.10	88.89	62.35
- สูงกว่าปริญญาตรี	103	5.61	7.36	6.49	8.23	25.30
- รวม	1,054	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
● ลักษณะตำแหน่งงาน						
- ผู้จัดการ หัวหน้า	185	12.38	23.00	12.50	15.16	29.38
- ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ	122	30.48	3.50	3.45	11.48	9.38
- เจ้าหน้าที่เทคนิค	134	4.76	4.00	37.93	4.92	10.00
- งานเลขานุการ สารบรรณ	515	45.24	56.50	35.78	62.30	45.00
- อื่นๆ	90	7.14	13.00	10.34	6.14	6.24
- รวม	1,046	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
● ระยะเวลาที่ทำงานในอาคารต่อ หนึ่งสัปดาห์						
- \leq 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	801	69.34	83.82	82.48	70.20	72.84
- > 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	256	30.66	16.18	17.52	29.80	27.16
- รวม	1,057	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงสัดส่วนลักษณะตำแหน่งงานในแต่ละอาคาร

ด้านลักษณะการทำงานดังตาราง 4.4 นั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในอาคารสำนักงาน มีสภาพปัญหาจิตสังคมขณะทำงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในงาน ความเครียดในงาน การควบคุมการทำงาน และการช่วยเหลือจากสังคมในงาน โดยมีคะแนนรวมมากกว่าหรือเท่ากับ 9 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 32.25 ขณะที่คะแนนรวมน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 67.75 ด้านความถี่ในการใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานทุกวันใน 1 สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า วัสดุอุปกรณ์ในสำนักงานที่ใช้มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังแผนภาพที่ 4.2 คือ เครื่องถ่ายเอกสาร พริ้นเตอร์ น้ำยาลบคำผิด โทรสาร กาวหรือสารที่ใช้ยึดติดวัสดุ กระดาษก๊อบบี้ที่ไม่มีคาร์บอน น้ำยาทำความสะอาด วัสดุหรืออุปกรณ์ที่มีกลิ่น และเครื่องโรเนียว ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในสถานที่ทำงาน ใช้งานนาน 1 ถึง 4 ชั่วโมงต่อวันคิดเป็นร้อยละ 41.72 และใช้งานนานมากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวันคิดเป็นร้อยละ 38.92 ขณะที่ไม่มีการใช้คอมพิวเตอร์ขณะทำงานคิดเป็นร้อยละ 19.36

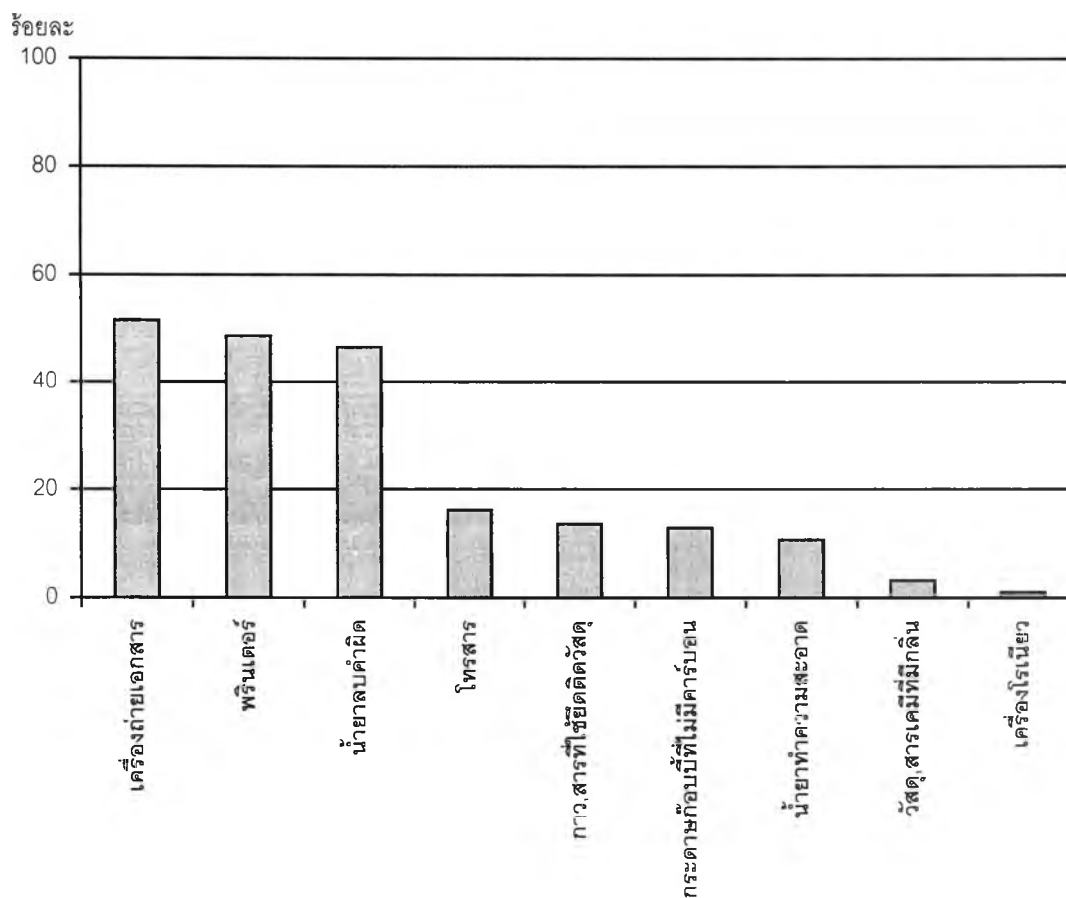
ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลด้านลักษณะการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 1,064 คน

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	จำนวนที่ตอบ (คน)	ร้อยละ
● คะแนนรวมปัจจัยจิตสังคมในงาน (n=1,051)		
- ≤ 8 คะแนน	712	67.75
- > 8 คะแนน	339	32.25
● การใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานในแต่ละวันใน 1 สัปดาห์		
เครื่องถ่ายภาพเอกสาร (n=1,057)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	512	48.44
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	545	51.56
เครื่องโรเนียว (n=1,023)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	1,013	99.02
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	10	0.08
พรินเตอร์ (n=1,040)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	535	51.44
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	505	48.56
โทรสาร (n=1,054)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	883	83.78
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	171	16.22
กระดาษก๊อปปี้ที่ไม่มีคาร์บอน (n= 1,049)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	914	87.13
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	135	12.87
น้ำยาลบคำผิด (n=1,058)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	566	53.50
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	492	46.50
กาว สารที่ใช้ยึดติดวัสดุ(n=1,056)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	912	86.36
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	144	13.64
น้ำยาทำความสะอาด (n=1,055)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	942	89.29
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	113	10.71

ตารางที่ 4.4(ต่อ) แสดงข้อมูลด้านลักษณะการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 1,064 คน

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	จำนวนที่ตอบ (คน)	ร้อยละ
<ul style="list-style-type: none"> ● การใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานในแต่ละวันใน 1 สัปดาห์ 		
วัสดุ อุปกรณ์หรือสารเคมีที่มีกลิ่น (n=1,002)		
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	970	96.80
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	32	3.20
<ul style="list-style-type: none"> ● การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน (n=1,038) 		
- ไม่ได้ใช้	201	19.36
- 1 ถึง 4 ชั่วโมงต่อวัน	433	41.72
- > 4 ชั่วโมงต่อวัน	404	38.92

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงความถี่เป็นร้อยละของการใช้วัสดุอุปกรณ์ในสำนักงานในแต่ละวัน

ด้านลักษณะสถานที่ทำงานดังตารางที่ 4.5 ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 60 เป็นห้องรวม และมีจากกัน มีเพียงส่วนน้อยไม่ถึงร้อยละ 7 ที่เป็นห้องส่วนตัวเดี่ยวหรือส่วนตัวรวม ซึ่งในห้องหรือบริเวณที่กันเป็นสัดส่วนที่นั่งทำงานกันเป็นกลุ่มมากกว่าหรือเท่ากับ 8 คน พบมากกว่าร้อยละ 50 นั่งทำงาน 4 ถึง 7 คนคิดเป็นร้อยละ 26.55 ที่นั่งทำงาน 2 ถึง 3 คนและนั่งทำงานเดี่ยว มีเพียงร้อยละ 11.75 และร้อยละ 9.65 ตามลำดับ พื้นที่ห้องที่ทำงานส่วนใหญ่เป็นพรมคิดเป็นร้อยละ 61.93 เป็นแผ่นยาง พลาสติกหรือพีวีซีคิดเป็นร้อยละ 34.38 เป็นไม้ กระเบื้อง และอื่นๆ มีเพียงร้อยละ 3.69 มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบริเวณที่นั่งทำงานคิดเป็นร้อยละ 33.11 หรือเท่ากับหนึ่งในสามของกลุ่มตัวอย่าง มีจากกันใหม่คิดเป็นร้อยละ 22.50 ติดวอลล์เปเปอร์ใหม่คิดเป็นร้อยละ 8.10 เฟอร์นิเจอร์ใหม่คิดเป็นร้อยละ 6.70 ปูพรมคิดเป็นร้อยละ 5.20 ปรับปรุงพื้นใหม่คิดเป็นร้อยละ 2.60 และทาสีผนังใหม่คิดเป็นร้อยละ 1.90 และบริเวณที่นั่งทำงานมีน้ำรั่วหรือซึมคิดเป็นร้อยละ 2.70

บริเวณรอบที่นั่งทำงานพบว่า มีกองเอกสารหรือหนังสือคิดเป็นร้อยละ 87.76 มีดอกไม้หรือต้นไม้คิดเป็นร้อยละ 58.85 มีกลิ่นน้ำหอมปรับอากาศคิดเป็นร้อยละ 6.39 มีแมลงหรือสัตว์คิดเป็นร้อยละ 42.51 อยู่ใกล้เครื่องถ่ายเอกสารคิดเป็นร้อยละ 62.25 อยู่ใกล้พริ้นเตอร์คิดเป็นร้อยละ 86.31 อยู่ใกล้โทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ 65.67 และมีเครื่องใช้ไฟฟ้าบริเวณรอบที่นั่งทำงานคิดเป็นร้อยละ 81.25 ด้านความสะอาดของโต๊ะเก้าอี้ทำงานพบว่า มีที่นั่งทำงานประจำคิดเป็นร้อยละ 98.85 โดยในจำนวนนี้มีความรู้สึกว่าสะอาดทึ่คิดเป็นร้อยละ 66.82 ขณะที่มีความรู้สึกว่าไม่สะอาดทึ่คิดเป็นร้อยละ 32.03 ด้านความถี่ของการทำความสะอาดบริเวณสถานที่ทำงานพบว่าใน 1 เดือนมีการทำความสะอาดเกือบทุกวันหรือทุกวันคิดเป็นร้อยละ 75.31 มีการทำความสะอาดสัปดาห์ละครั้งคิดเป็นร้อยละ 12.77 ซึ่งใกล้เคียงกับการทำความสะอาดเดือนละครั้งหรือน้อยกว่า

ด้านข้อมูลสุขภาพ ดังตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีการสูบบุหรี่ ฆ่าสุบ ซิการ์ ไปป์คิดเป็นร้อยละ 6.81 ในจำนวนนี้มี การสูบภายในอาคารคิดเป็นร้อยละ 1.13 ของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังพบว่าตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือเป็นใช้หวัดมากกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้งต่อปีมากกว่าร้อยละ 80 ด้านโรคประจำตัวหรือการเจ็บป่วยพบว่า มีประวัติโรคมุมิแพ้คิดเป็นร้อยละ 38.65 มีประวัติเป็นไซนัสอักเสบคิดเป็นร้อยละ 13.73 มีประวัติเป็นโรคหอบหืดคิดเป็นร้อยละ 6.02 มีประวัติเป็นไมเกรนคิดเป็นร้อยละ 20.96 มีประวัติเป็นโรคผิวหนังอักเสบคิดเป็นร้อยละ 42.35 และมีประวัติโรคทางตา เช่น ต้อลม ต้อเนื้อ คิดเป็นร้อยละ 7.06 และพบว่ามีการตั้งครกไว้ในวันที่ทำการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 2.52

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลด้านสถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 1,064 คน

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	จำนวนที่ตอบ (คน)	ร้อยละ
● ลักษณะสถานที่ทำงาน (n=1,055)		
- ห้องส่วนตัวเดี่ยว	30	2.85
- ห้องส่วนตัวรวม	51	4.83
- ห้องรวม แต่มีฉากกั้น	662	62.75
- ห้องรวม แต่ไม่มีฉากกั้น	312	29.57
● จำนวนคนในที่ทำงาน (n=1,047)		
- 1 คน	101	9.65
- 2 ถึง 3 คน	123	11.75
- 4 ถึง 7 คน	278	26.55
- มากกว่าหรือเท่ากับ 8 คน	545	52.05
● ลักษณะพื้นห้องที่ทำงาน(n=1,056)		
- แผ่นยาง,พลาสติก พีวีซี	363	34.38
- พรม	654	61.93
- ไม้ กระเบื้องเคลือบ และอื่นๆ	39	3.69
● การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงบริเวณ สถานที่ทำงาน (n=1,036)		
- มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง	343	33.11
- ไม่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง	693	66.89
● น้ำรั่วหรือซึม (n=1,037)		
- มี	28	2.70
- ไม่มี	1,009	97.30
● สิ่งของรอบบริเวณที่นั่งทำงาน		
กองเอกสาร หนังสือ (n=1,054)		
- มี	925	87.76
- ไม่มี	129	12.24
ดอกไม้หรือต้นไม้ (n=1,057)		
- มี	622	58.85
- ไม่มี	435	41.15
กลิ่นน้ำหอมปรับอากาศ(n=1,049)		
- มี	67	6.39
- ไม่มี	982	93.61

ตารางที่ 4.5 (ต่อ) แสดงข้อมูลด้านสถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 1,064 คน

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	จำนวนที่ตอบ (คน)	ร้อยละ
● สิ่งของรอบบริเวณที่นั่งทำงาน		
แมลง สัตว์อื่นๆ (n=1,042)		
- มี	443	42.51
- ไม่มี	599	57.49
เครื่องถ่ายเอกสาร (n=1,057)		
- มี	658	62.25
- ไม่มี	399	37.75
พริ้นเตอร์ (n=1,052)		
- มี	908	86.31
- ไม่มี	144	13.69
โทรสาร (n=1,046)		
- มี	687	65.67
- ไม่มี	359	34.33
เครื่องใช้ไฟฟ้า (n=1,024)		
- มี	832	81.25
- ไม่มี	192	18.75
● ความเหมาะสมของลักษณะโต๊ะ		
เก้าอี้ ที่นั่งทำงาน (n=1,055)		
- สะดวกสบาย	705	66.82
- ไม่สะดวกสบาย	338	32.03
- ไม่มีโต๊ะที่ทำงานประจำ	12	1.15
● ความถี่ของการทำความสะอาด		
บริเวณที่ทำงานในช่วง 1 เดือน		
(n=1,057)		
- เกือบทุกวันหรือทุกวัน	796	75.31
- สัปดาห์ละครั้ง	135	12.77
- เดือนละครั้งหรือไม่มี	126	11.92

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลด้านสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 1,064 คน

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	จำนวนที่ตอบ (คน)	ร้อยละของข้อมูล
● การสูบบุหรี่ ยาสูบ ซิการ์ ไปปี (n=1,058)		
- ไม่สูบ	986	93.19
- สูบ	72	6.81
● เจ็บป่วยด้วยไข้หวัดมากกว่าหรือ เท่ากับ 2 ครั้งต่อปี (n=1,058)		
- ไม่มี	167	15.78
- มี	891	84.22
● ประวัติโรคประจำตัว การเจ็บป่วย		
โรคภูมิแพ้ (n=1,053)		
- ไม่มี	646	61.35
- มี	407	38.65
ไทรอยด์อักเสบ (n=1,049)		
- ไม่มี	905	86.27
- มี	144	13.73
หอบหืด (n=1,047)		
- ไม่มี	984	93.98
- มี	63	6.02
ไมเกรน (n=1,050)		
- ไม่มี	830	79.04
- มี	220	20.96
ผื่นผิวหนังอักเสบ (n=1,051)		
- ไม่มี	606	57.65
- มี	445	42.35
โรคทางตา (n=1,062)		
- ไม่มี	987	92.94
- มี	75	7.06
● การตั้งครรภ์ (n=635)		
- ไม่มี	619	97.48
- มี	16	2.52

3. ความชุกของอาการและกลุ่มอาการต่างๆในกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับอาการต่างๆในกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาพบว่าอาการที่ปรากฏเฉพาะบริเวณสถานที่ทำงาน และมีความถี่ในการเกิดอาการดังกล่าวแตกต่างกันตามตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงความแตกต่างของความถี่ในการเกิดอาการต่างๆในกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารที่ปรากฏเฉพาะบริเวณสถานที่ทำงาน

กลุ่มอาการที่ปรากฏ ในแต่ละระบบ	จำนวนที่ตอบ (คน)	จำนวนที่มีอาการเฉพาะที่ทำงาน (ร้อยละ)		
		เกือบทุกวัน	1-3 วันต่อ สัปดาห์	1-3 วัน ต่อเดือน
● กลุ่มอาการทางตา				
- ระคายเคืองตา	1,045	67(6.41)	76(7.27)	135(12.92)
- ตาแห้ง	1,041	40(3.84)	34(3.27)	51(4.90)
- น้ำตาไหล	1,046	22(2.10)	36(3.44)	72(6.88)
- คันตา	1,045	30(2.87)	54(5.17)	102(9.76)
- ตาแดง	1,036	13(1.25)	16(1.54)	22(2.12)
- แสบตา	1,038	55(5.30)	59(5.68)	116(11.18)
● กลุ่มอาการทางจมูก				
- ระคายเคืองจมูก	1,054	44(4.17)	43(4.08)	69(6.55)
- คัดจมูก	1,054	36(3.42)	43(4.08)	92(8.72)
- น้ำมูกไหล	1,052	22(2.09)	31(2.95)	97(9.22)
- คันจมูก	1,052	34(3.23)	51(4.84)	69(6.56)
- แสบจมูก	1,047	19(1.81)	36(3.44)	57(5.44)
- เลือดกำเดาไหล	1,045	0	0	1(0.09)
● กลุ่มอาการทางลำคอ				
- คอแห้ง หิวน้ำบ่อย	1,053	67(6.36)	46(4.37)	86(8.17)
- แสบคอ	1,051	10(0.95)	29(2.76)	72(6.85)
- ระคายคอ	1,056	22(2.08)	45(4.26)	93(8.81)
- เจ็บคอ	1,050	7(0.66)	23(2.19)	94(8.95)
- กลืนลำบาก	1,051	2(0.19)	8(0.76)	27(2.57)
- เสียงแหบ	1,054	2(0.18)	17(1.61)	55(5.22)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงความแตกต่างของความถี่ในการเกิดอาการต่างๆในกลุ่มอาการป่วยเหตุ
อาคารที่ปรากฏเฉพาะบริเวณสถานที่ทำงาน

กลุ่มอาการที่ปรากฏ ในแต่ละระบบ	จำนวนที่ตอบ (คน)	จำนวนที่มีอาการเฉพาะที่ทำงาน (ร้อยละ)		
		เกือบทุกวัน	1-3 วันต่อ สัปดาห์	1-3 วัน ต่อเดือน
● กลุ่มอาการระบบทางเดิน หายใจส่วนล่าง				
- แน่นหน้าอก	1,057	2(0.19)	5(0.47)	22(2.08)
- หายใจลำบาก	1,057	10(0.95)	9(0.85)	37(3.50)
- หายใจขัด	1,054	4(0.38)	13(1.23)	26(2.47)
- อึดอัดบริเวณหน้าอก	1,056	3(0.28)	7(0.66)	39(3.69)
- ไอ	1,047	11(1.05)	25(2.39)	78(7.45)
- อาการคล้ายเป็นหอบ	1,049	4(0.38)	5(0.48)	12(1.14)
● กลุ่มอาการทางระบบประสาท				
- ปวดศีรษะ	1,048	18(1.72)	61(5.82)	145(13.84)
- มึนศีรษะ	1,053	33(3.13)	67(6.36)	142(13.49)
- ง่วงเหงาหาวนอน	1,050	94(8.95)	92(8.76)	113(10.76)
- อ่อนล้า, อ่อนเพลีย	1,043	65(6.23)	76(7.29)	121(11.60)
- ขาดสมาธิในการทำงาน	1,031	60(5.82)	60(5.82)	189(18.33)
- คลื่นไส้	1,048	6(0.57)	14(1.34)	53(5.06)
● กลุ่มอาการทางระบบผิวหนัง				
- ผิวแห้ง	1,054	82(7.78)	18(1.71)	48(4.55)
- ระคายเคืองใบหน้า	1,057	26(2.46)	33(3.12)	56(5.30)
- ผื่นแดงบริเวณใบหน้า	1,058	11(1.04)	16(1.51)	40(3.78)
- ผื่นนูนแดงตามร่างกาย	1,054	7(0.66)	12(1.14)	37(3.51)
- คันบริเวณนอกร่มผ้า	1,049	9(0.85)	17(1.62)	46(4.39)
- ผื่นผิวหนังอักเสบ	1,053	9(0.84)	12(1.14)	27(2.56)

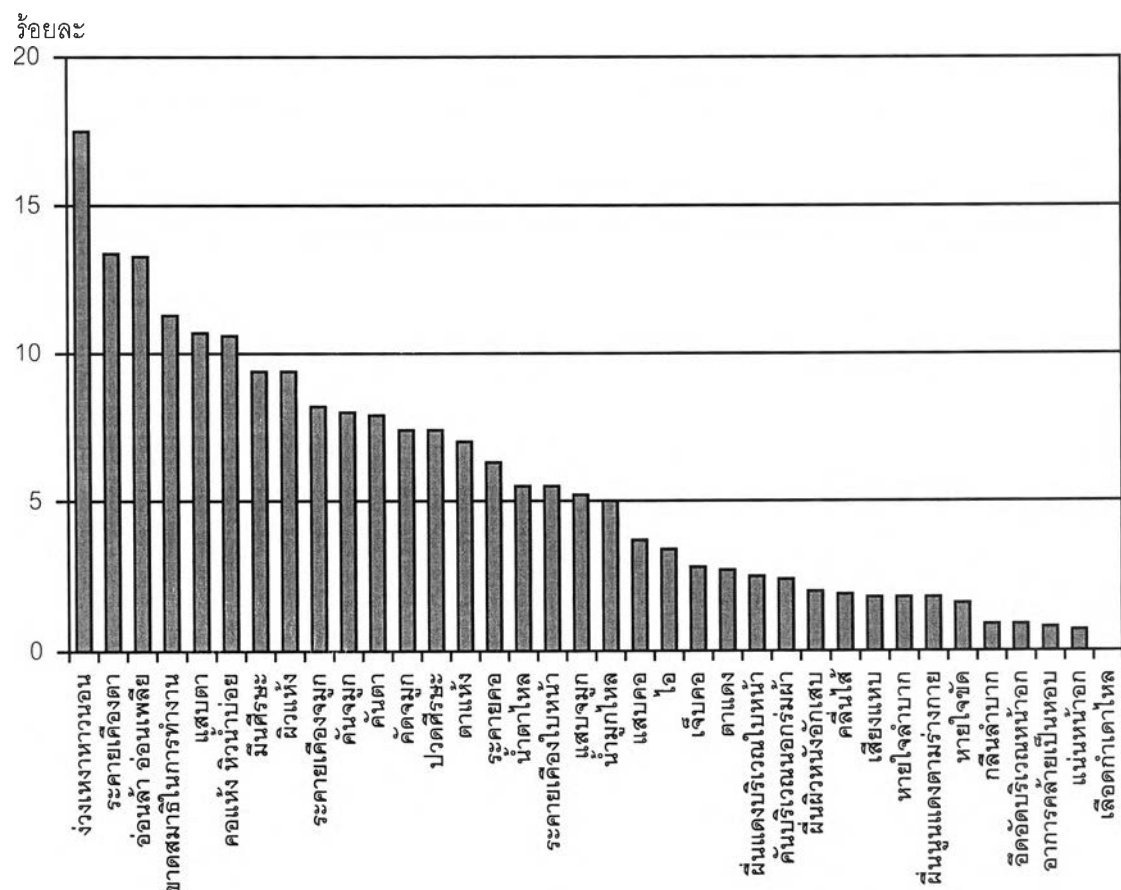
ในจำนวนนี้ พบว่าอาการต่างๆในกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารของผู้ที่ทำงานในอาคาร
สำนักงาน ที่ปรากฏเฉพาะสถานที่ทำงาน และมีความถี่ในการเกิดอาการมากกว่าหรือเท่ากับ 1-3
วันต่อสัปดาห์ ตามแผนภูมิที่ 4.3 นั้น อาการที่พบมากกว่าร้อยละ 10 ได้แก่ ง่วงเหงาหาวนอน
ระคายเคืองตา อ่อนล้าหรืออ่อนเพลีย ขาดสมาธิในการทำงาน แสบตา และคอแห้งหรือหิวน้ำ

บ่อย โดยอาการร่วงเหงาหาวนอนเป็นอาการที่พบมากที่สุดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คิดเป็นร้อยละ 17.71 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

อาการที่พบระหว่างร้อยละ 5 ถึง 10 ได้แก่ มึนศีรษะ ผิวแห้ง ระบายเคืองจมูก คันจมูก คันตา คัดจมูก ปวดศีรษะ ตาแห้ง ระบายคอ น้ำตาไหล ระบายเคืองใบหน้า และแสบจมูก

อาการที่พบน้อยกว่าร้อยละ 5 ได้แก่ น้ำมูกไหล ระบายคอ ไอ เจ็บคอ ตาแดง ผื่นแดง บริเวณใบหน้า คันบริเวณนอกร่มผ้า ผื่นผิวหนังอักเสบ คลื่นไส้ เสียงแหบ หายใจลำบาก ผื่นนูนแดงตามร่างกาย หายใจลำบาก กลืนลำบาก อึดอัดบริเวณหน้าอก อาการคล้ายเป็นหอบ และแน่นหน้าอก ขณะที่เลือดกำเดาไหลเป็นเพียงอาการเดียวที่ไม่พบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงความถี่เป็นร้อยละของอาการต่างๆในกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารที่ปรากฏ เฉพาะที่ทำงานที่มีความถี่ในการเกิดอาการมากกว่าหรือเท่ากับ 1-3 วันต่อสัปดาห์

เมื่อนำเกณฑ์การวินิจฉัยกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารของผู้ที่ทำงานในอาคารสำนักงาน ใน การศึกษาวิจัยครั้งนี้มาพิจารณา ผู้ที่วินิจฉัยว่าเป็นกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารนั้นต้องประกอบด้วย เกณฑ์ทั้ง 4 ข้อรวมกัน คือ

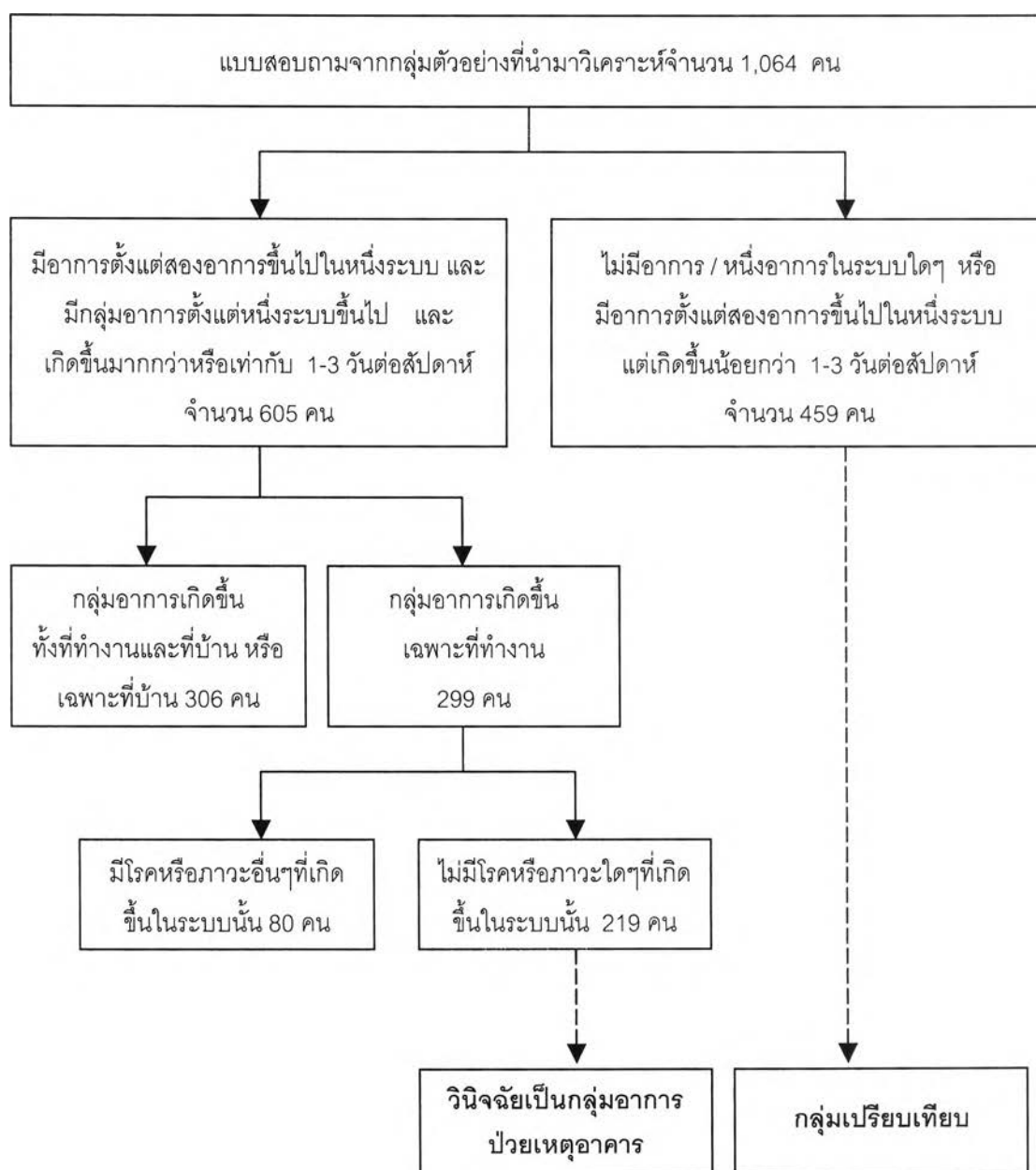
1. จำนวนอาการที่ปรากฏ ต้องปรากฏมากกว่า 2 อาการขึ้นไปในหนึ่งระบบ
2. ความถี่ในการเกิดอาการ ต้องเกิดมากกว่าหรือเท่ากับ 1-3 วันต่อสัปดาห์
3. ความสัมพันธ์กับสถานที่ทำงาน กลุ่มอาการต้องเกิดขึ้นเฉพาะสถานที่ทำงานเท่านั้น
4. มีการตัดแยกโรคหรือภาวะอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบนั้นออก เช่น มีกลุ่มอาการในระบบ ทางตาเข้าได้กับเกณฑ์ข้อ 1 ถึงข้อ 3 แต่พบว่าใน 1 เดือนมีโรคเกี่ยวกับทางตา เช่น ตาแดง ก็มีการ คัดออก ไม่วินิจฉัยว่าเป็นกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

พบว่า ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในอาคารสำนักงานทั้ง 5 อาคาร ที่ตอบแบบสอบถามแล้วมีอาการอย่างน้อยสองอาการที่เกิดขึ้นในหนึ่งระบบ โดยกลุ่มอาการเหล่านี้ มีกลุ่มอาการตั้งแต่หนึ่งระบบขึ้นไป และมีความถี่ในการเกิดมากกว่าหรือเท่ากับ 1-3 วันต่อ สัปดาห์ จำนวน 605 คน จากจำนวน 1,064 คน

ในจำนวนนี้พบว่า อาการดังกล่าวเกิดขึ้นเฉพาะที่ทำงานมีจำนวน 299 คน เกิดขึ้นทั้งที่ ทำงานและที่บ้านหรือเกิดขึ้นเฉพาะในบ้านจำนวน 306 คน

โดยเมื่อนำกลุ่มที่มีอาการเกิดขึ้นเฉพาะที่ทำงานมาแยกโรค หรือภาวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การมีอาการในระบบนั้นเช่น การตั้งครรภ์ การนอนไม่หลับออกแล้ว เหลือผู้ที่เข้าเกณฑ์การวินิจฉัย ของกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารจำนวน 219 คน ดังภาพที่ 4.2 ซึ่งเมื่อคิดเป็นอัตราความชุกของ กลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารที่เกิดขึ้นในผู้ที่ทำงานในอาคารสำนักงานทั้ง 5 อาคารเท่ากับร้อยละ 20.58 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,064 คน

ภาพที่ 4.2 ขั้นตอนการวินิจฉัยกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัย

เมื่อจำแนกในแต่ละอาคารพบความชุกแตกต่างกัน พบว่าอาคาร D มีความชุก(ค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95) ของกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 28.98 (28.92 – 29.04) ของกลุ่มตัวอย่างในอาคารนั้น อาคาร E คิดเป็นร้อยละ 20.25 (20.19 – 20.31) อาคาร A คิดเป็นร้อยละ 19.53 (19.48 – 19.58) อาคาร B คิดเป็นร้อยละ 19.02 (18.97 – 19.07) ขณะที่อาคาร C พบความชุกน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.41 (14.37 – 14.45) ซึ่งในแต่ละกลุ่มอาการของแต่ละอาคารมีลำดับความชุกที่แตกต่างกันไปกันตามตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงอัตราความชุกกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารและอัตราความชุกในแต่ละกลุ่มอาการที่ปรากฏในแต่ละอาคารจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัยจำนวน 1,064 คน

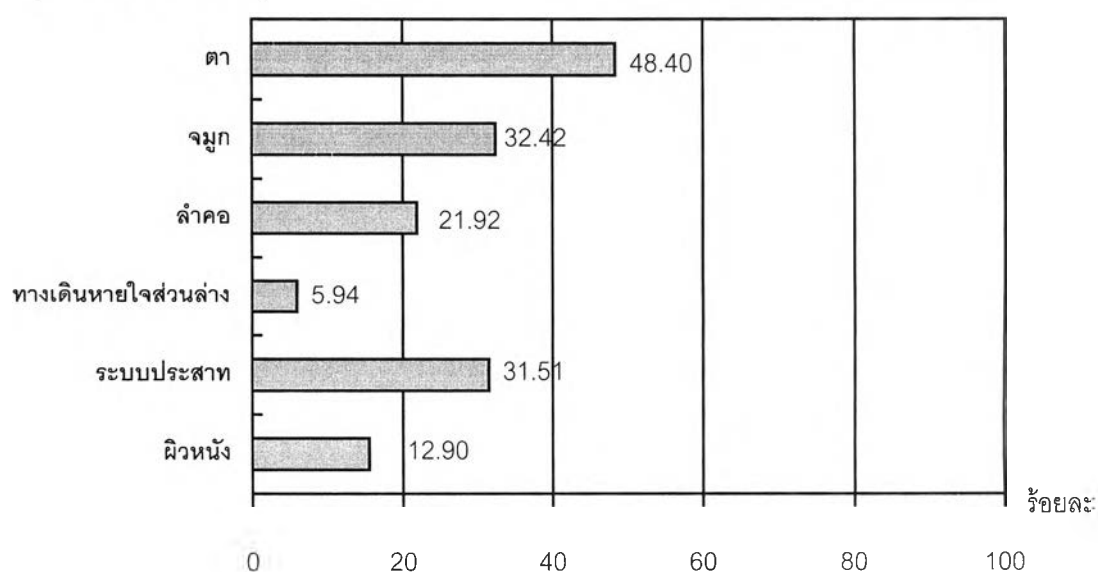
ความชุกของอาการ	อัตราความชุกในแต่ละอาคาร (ร้อยละ)					ร้อยละของทั้งหมด (95%CI)
	A	B	C	D	E	
กลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร [*]	19.53	19.02	14.41	28.98	20.25	20.58 (20.55–20.61)
กลุ่มอาการทางตา [#]	8.84	4.88	8.05	17.14	9.82	9.96 (9.94–9.98)
กลุ่มอาการทางจมูก [#]	5.58	8.29	2.97	9.80	6.75	6.67 (6.65–6.69)
กลุ่มอาการทางลำคอ [#]	3.72	2.93	3.81	6.94	4.91	4.51 (4.50–4.52)
กลุ่มอาการทางเดินหายใจส่วนล่าง [#]	0.93	0.49	1.69	1.63	1.23	1.22 (1.21–1.23)
กลุ่มอาการระบบประสาท [#]	6.51	6.83	2.12	9.80	7.36	6.48 (6.47–6.49)
กลุ่มอาการระบบผิวหนัง [#]	4.19	1.95	0.85	5.31	3.68	3.20 (3.19 – 3.21)

* มีอาการอย่างน้อย 2 อาการในหนึ่งกลุ่มอาการ และมีอาการตั้งแต่หนึ่งกลุ่มอาการขึ้นไป โดยเกิดขึ้นมากกว่า หรือ เท่ากับ 1-3 วันต่อสัปดาห์ อาการดังกล่าวเกิดขึ้นในที่ทำงานเท่านั้น และมีการแยกโรคอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นออก

มีอาการตั้งแต่ 2 อาการในระบบนั้นที่ปรากฏจากการสำรวจทั้งหมด โดยอาการดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1-3 วันต่อสัปดาห์ อาการดังกล่าวเกิดขึ้นในที่ทำงานเท่านั้น และมีการแยกผู้ที่มีโรคที่เกิดขึ้นในระบบนั้นออก

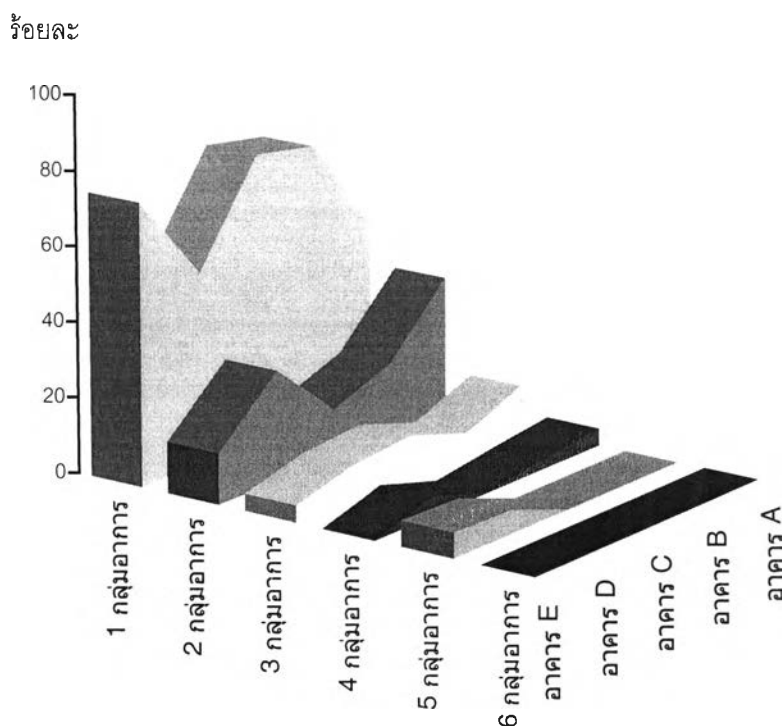
กลุ่มอาการที่พบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตั้งแผนภูมิที่ 4.4 คือ กลุ่มอาการทางตาคิดเป็นร้อยละ 48.40 กลุ่มอาการทางจมูกคิดเป็นร้อยละ 32.42 กลุ่มอาการทางระบบประสาทคิดเป็นร้อยละ 31.51 กลุ่มอาการทางลำคอคิดเป็นร้อยละ 21.92 กลุ่มอาการทางผิวหนังคิดเป็นร้อยละ 15.53 และกลุ่มอาการทางเดินหายใจส่วนล่างซึ่งพบน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.94

แผนภูมิที่ 4.4 แสดงความชุกของแต่ละกลุ่มอาการในผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารกลุ่มอาการในระบบต่างๆ

ในจำนวนผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารจาก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัย 5 อาคารทั้งหมด 219 คนนั้นพบว่า ผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารส่วนใหญ่มีเพียงหนึ่งกลุ่มอาการเท่านั้นคิดเป็น ร้อยละ 63.93 พบสองกลุ่มอาการคิดเป็นร้อยละ 24.20 พบสามกลุ่มอาการคิดเป็นร้อยละ 6.85 พบสี่กลุ่มอาการคิดเป็นร้อยละ 2.28 พบห้ากลุ่มอาการคิดเป็นร้อยละ 2.74 โดยไม่พบว่าผู้ที่มี กลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารทั้ง 5 อาคารมีอาการครบทั้งหกกลุ่มอาการ ดังแผนภูมิที่ 4.5

แผนภูมิที่ 4.5 แสดงสัดส่วนจำนวนกลุ่มอาการที่พบในผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารทั้ง 5 อาคาร ที่ศึกษาวิจัย

จากกลุ่มตัวอย่างที่วิจัยว่าเป็นกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร พบอัตราความชุกเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 23.19 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 14.54 ในช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปีคิดเป็นร้อยละ 29.81 ช่วงอายุ 30 ถึง 39 ปีคิดเป็นร้อยละ 23.12 ช่วงอายุ 40 ถึง 49 ปีคิดเป็นร้อยละ 18.43 และช่วงอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 50 ปีคิดเป็นร้อยละ 13.33 ในระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 16.42 ระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 21.73 ระดับสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 20.39 ในผู้จัดการหรือหัวหน้าคิดเป็นร้อยละ 17.84 ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการคิดเป็นร้อยละ 18.03 เจ้าหน้าที่เทคนิคคิดเป็นร้อยละ 17.16 งานเลขานุการหรือสารบรรณคิดเป็นร้อยละ 21.55 และอื่นๆคิดเป็นร้อยละ 30.00 ในผู้มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 18.73 และมากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 26.95 โดยจำแนกออกเป็นอาคารตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงอัตราความชุกกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารจำแนกตามลักษณะกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอาคาร

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	อัตราความชุกในแต่ละอาคาร (ร้อยละ)					รวม
	A	B	C	D	E	
● เพศ (n = 248)						
- หญิง	22.89	20.90	21.37	28.80	19.33	23.19
- ชาย	8.16	15.94	7.63	27.12	21.43	14.54
● อายุ (n = 237)						
- < 30 ปี	26.66	25.00	28.57	37.50	46.15	29.81
- 30 - 39 ปี	20.27	23.53	22.86	32.97	11.67	23.12
- 40 - 49 ปี	19.30	16.67	9.20	25.84	23.08	18.43
- ≥ 50 ปี	9.09	9.09	7.81	22.22	20.00	13.33
● ระดับการศึกษา (n = 247)						
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	14.00	14.29	13.11	14.29	40.00	16.42
- ปริญญาตรี	21.71	20.63	15.48	30.09	14.85	21.73
- สูงกว่าปริญญาตรี	16.66	26.67	6.67	20.00	24.39	20.39
● ลักษณะตำแหน่งงาน (n = 244)						
- ผู้จัดการ หัวหน้า	23.08	17.39	6.90	27.03	14.89	17.84
- ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ	18.75	28.57	0	14.29	26.67	18.03
- เจ้าหน้าที่เทคนิค	30.00	0	13.64	33.34	25.00	17.16
- งานเลขานุการ สารบรรณ	17.89	17.70	16.87	28.95	22.22	21.55
- อื่นๆ	20.00	30.77	25.00	60.00	10.00	30.00
● ระยะเวลาที่ทำงานในอาคารต่อหนึ่งสัปดาห์ (n = 247)						
- ≤ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	18.37	16.96	12.44	27.91	18.64	18.73
- > 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	23.08	30.30	24.39	31.51	25.00	26.95

4. ความเกี่ยวข้องของแต่ละปัจจัยกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆระหว่างผู้ที่วินิจฉัยว่าเป็นกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารจำนวน 219 คน กับกลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 459 คน ดังภาพที่ 4.2 พบปัจจัยต่างๆ ดังตารางที่ 4.10 4.11 และ 4.12 ที่มีปัจจัยที่ความเกี่ยวข้องกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า p น้อยกว่า 0.05 ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่

- พบว่า เพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยเพศหญิงมีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าเพศชาย 2.17 เท่า

- อายุพบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร ซึ่งผู้ที่มีอายุยิ่งน้อยยิ่งมีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก โดยผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วง 40 ถึง 49 ปี ช่วงอายุ 30 ถึง 39 ปี และ ช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 50 ปี 1.81 เท่า 2.66 เท่า และ 3.56 เท่า ตามลำดับ

- โรคประจำตัวหรือการเจ็บป่วยพบว่า ผู้ที่เป็นไข้หวัดมากกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้งต่อปีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่เป็นไข้หวัดมากกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้งต่อปีมีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่เป็นไข้หวัดหรือเป็น 1 ครั้งต่อปี 2.38 เท่า ผู้ที่มีประวัติเป็นโรคภูมิแพ้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่มีประวัติเป็นโรคภูมิแพ้ มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีประวัติเป็นโรคภูมิแพ้ 2.03 เท่า ผู้ที่มีประวัติเป็นโรคไซนัสอักเสบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่มีประวัติเป็นโรคไซนัสอักเสบมีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีประวัติเป็นโรคไซนัสอักเสบ 2.38 เท่า ผู้ที่มีประวัติเป็นโรคไมเกรนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่มีประวัติเป็นโรคไมเกรนมีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีประวัติเป็นโรคไมเกรน 2.91 เท่า ผู้ที่มีประวัติเป็นโรคผื่นผิวหนังอักเสบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่มีประวัติเป็นโรคผื่นผิวหนังอักเสบ มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีประวัติเป็นโรคผื่นผิวหนังอักเสบ 2.63 เท่า ผู้ที่มีประวัติเป็นโรคทางตามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่มีประวัติเป็นโรคทางตามีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีโรคทางตา 2.90 เท่า

ตารางที่ 4.10 แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

ปัจจัยด้านบุคคล	SBS / control (n = 219 / 459)	Odds ratio (95%CI)	p value
● เพศ			
- ชาย	49 / 177	1.00	
- หญิง	167 / 278	2.17 (1.50 – 3.14)	<0.001
● อายุ			
- < 30 ปี	31 / 37	3.56 (1.90 – 6.69)	<0.001
- 30 - 39 ปี	80 / 128	2.66 (1.62 – 4.37)	<0.001
- 40 - 49 ปี	68 / 160	1.81 (1.10 – 2.98)	<0.05
- ≥ 50 ปี	28 / 119	1.00	
● ระดับการศึกษา			
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	33 / 95	1.00	
- ปริญญาตรี	163 / 317	1.48 (0.96 – 2.30)	0.08
- สูงกว่าปริญญาตรี	21 / 43	1.41 (0.73 – 2.70)	0.31
● การสูบบุหรี่			
- ไม่ได้สูบ	207 / 423	1.00	
- สูบ	11 / 33	0.68 (0.34 – 1.38)	0.28
● เจ็บป่วยด้วยไข้หวัดมากกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้งต่อปี			
- ไม่มี	23 / 100	1.00	
- มี	195 / 356	2.38 (1.47 – 3.87)	<0.001
● ประวัติโรคประจำตัวหรือการเจ็บป่วย			
โรคภูมิแพ้			
- ไม่มี	122 / 327	1.00	
- มี	96 / 127	2.03 (1.45 – 2.84)	<0.001
ไซนัสอักเสบ			
- ไม่มี	180 / 416	1.00	
- มี	37 / 36	2.38 (1.45 – 3.88)	<0.005
หอบหืด			
- ไม่มี	207 / 432	1.00	
- มี	10 / 21	0.99 (0.46 – 2.14)	0.72

ตารางที่ 4.10 (ต่อ) แสดงความเกี่ยวข้องของระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

ปัจจัยด้านบุคคล	SBS / control (n = 219 / 459)	Odds ratio (95%CI)	p value
● ประวัติโรคประจำตัวหรือการเจ็บป่วย			
ไมเกรน			
- ไม่มี	150 / 392	1.00	
- มี	68 / 61	2.91 (1.97 – 4.31)	<0.001
ผื่นผิวหนังอักเสบ			
- ไม่มี	104 / 319	1.00	
- มี	114 / 133	2.63 (1.88 – 3.67)	<0.001
โรคทางตา			
- ไม่มี	201 / 445	1.00	
- มี	17 / 13	2.90 (1.38 – 6.08)	<0.05

2. ปัจจัยด้านลักษณะการทำงาน ได้แก่

- ระยะเวลาทำงานพบว่า ผู้ที่มีระยะเวลาการทำงานในอาคารที่มากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารโดยผู้ที่มีระยะเวลาการทำงานในอาคารที่มากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าที่มีระยะเวลาการทำงานในอาคารที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 1.95 เท่า
- การใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานในแต่ละวันพบว่า ผู้ที่ใช้เครื่องถ่ายเอกสารวันละครั้งหรือมากกว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่ใช้เครื่องถ่ายเอกสารวันละครั้งหรือมากกว่า มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้หรือใช้นานๆครั้ง 1.79 เท่า ผู้ที่ใช้พรินเตอร์วันละครั้งหรือมากกว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่ใช้พรินเตอร์วันละครั้งหรือมากกว่า มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้หรือใช้นานๆครั้ง 1.75 เท่า ผู้ที่ใช้กระดาษก๊อบบี้ที่ไม่มีคาร์บอนวันละครั้งหรือมากกว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่ใช้กระดาษก๊อบบี้ที่ไม่มีคาร์บอนวันละครั้งหรือมากกว่า มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้หรือใช้นานๆครั้ง 2.18 เท่า ผู้ที่ใช้น้ำยาลบคำผิดวันละครั้งหรือมากกว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่ใช้น้ำยาลบคำผิดวันละครั้งหรือมากกว่า มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้หรือใช้นานๆครั้ง 1.68 เท่า ผู้ที่ใช้น้ำยาทำความสะอาดวันละครั้งหรือมากกว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการ

ป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่ใช้น้ำยาทำความสะอาดวันละครั้งหรือมากกว่า มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้หรือใช้นานๆ ครั้ง 1.96 เท่า

- การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวันพบว่า ผู้ที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นานมากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์นานมากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้ 2.64 เท่า

- ปัจจัยจิตสังคมในงานพบว่า ผู้ที่มีสภาพปัญหาจิตสังคมขณะทำงานได้แก่ ความพึงพอใจในงาน ความเครียดในงาน การควบคุมการทำงาน และการช่วยเหลือจากสังคมในงานที่มีคะแนนรวมมากกว่า 8 คะแนน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่มีคะแนนรวมของปัญหาจิตสังคมในงานมากกว่า 8 คะแนนมีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่มีคะแนนรวมของปัญหาจิตสังคมในงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 คะแนน 2.70 เท่า

ตารางที่ 4.11 แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยด้านลักษณะการทำงานกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

ปัจจัยด้านลักษณะการทำงาน	SBS / control (n = 219 / 459)	Odds ratio (95%CI)	p value
● ตำแหน่งงาน			
- ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ	22 / 49	1.00	
- ผู้จัดการ หัวหน้า	33 / 101	0.73 (0.38 – 1.38)	0.33
- เจ้าหน้าที่เทคนิค	23 / 71	0.72 (0.36 – 1.44)	0.35
- งานเลขานุการ สารบรรณ	111 / 200	1.24 (0.71 – 2.15)	0.45
- อื่นๆ เช่น แม่บ้าน ประชาสัมพันธ์	27 / 33	1.82 (0.89 – 3.73)	0.10
● ระยะเวลาทำงานในอาคารใน 1 สัปดาห์			
- ≤ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	150 / 369	1.00	
- > 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	69 / 87	1.95 (1.35 – 2.82)	<0.001
● การใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานในแต่ละวัน ใน 1 สัปดาห์			
เครื่องถ่ายเอกสาร			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆ ครั้ง	83 / 238	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	132 / 212	1.79 (1.28 – 2.49)	<0.005
เครื่องโรเนียว			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆ ครั้ง	212 / 437	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	1 / 5	0.41 (0.05 – 3.53)	0.67

ตารางที่ 4.11(ต่อ) แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยด้านลักษณะการทำงานกับกลุ่มอาการป่วย
เหตุอาคาร

ปัจจัยด้านลักษณะการทำงาน	SBS / control (n = 219 / 459)	Odds ratio (95%CI)	p value
● การใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานในแต่ละวัน			
ใน 1 สัปดาห์			
พริ้นเตอร์			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	89 / 243	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	125 / 195	1.75 (1.26 – 2.44)	<0.01
โทรสาร			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	188 / 362	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	28 / 85	0.63 (0.40 – 1.01)	0.05
กระดาษก๊อบปี้ที่ไม่มีคาร์บอน			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	173 / 404	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	41 / 44	2.18 (1.37 – 3.45)	<0.01
น้ำยาลบคำผิด			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	99 / 264	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	117 / 186	1.68 (1.21 – 2.33)	<0.005
สารที่ใช้ยึดติดวัสดุ			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	183 / 391	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	32 / 59	1.16 (0.73 – 1.84)	0.53
น้ำยาทำความสะอาด			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	182 / 411	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	33 / 38	1.96 (1.19 – 3.23)	<0.01
วัสดุ อุปกรณ์หรือสารเคมีที่มีกลิ่น			
- ไม่ได้ใช้หรือนานๆครั้ง	195 / 415	1.00	
- ใช้วันละครั้งหรือมากกว่า	8 / 13	1.31 (0.53 – 3.21)	0.56
● การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน			
- ไม่ได้ใช้	29 / 96	1.00	
- 1 ถึง 4 ชั่วโมงต่อวัน	68 / 213	1.06 (0.64 – 1.74)	0.83
- > 4 ชั่วโมงต่อวัน	115 / 144	2.64 (1.63 – 4.28)	<0.001
● คะแนนรวมของปัจจัยจิตสังคมในงาน			
- คะแนนรวม ≤ 8 คะแนน	121 / 347	1.00	
- คะแนนรวม > 8 คะแนน	96 / 102	2.70 (1.91 – 3.82)	<0.001

3. ปัจจัยด้านสถานที่ทำงาน ได้แก่

- จำนวนคนในสถานที่ทำงานพบว่า จำนวนคนในสถานที่ทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ 8 คน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยจำนวนคนในสถานที่ทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ 8 คน มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าจำนวนคนในสถานที่ทำงานที่น้อยกว่า 8 คน 1.58 เท่า
- ลักษณะพื้นที่ห้องบริเวณที่ทำงานพบว่า พื้นที่ห้องที่เป็นพรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยพื้นที่ห้องที่เป็นพรม มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าพื้นที่ห้องที่เป็นแผ่นยาง พลาสติก หรือ พิวซีซี 1.66 เท่า
- การมีน้ำรั่วหรือซึมบริเวณที่ทำงานพบว่า การมีน้ำรั่วหรือซึมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยถ้ามีน้ำรั่วหรือซึมมีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าไม่มี 3.12 เท่า
- สิ่งของรอบบริเวณสถานที่ทำงานพบว่า กองเอกสารหรือหนังสือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้ที่มีกองเอกสารหรือหนังสือรอบที่นั่งทำงาน มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มี 2.04 เท่า แมลงหรือสัตว์อื่น ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยถ้ามีแมลงหรือสัตว์อื่น ๆ รอบที่นั่งทำงาน มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าไม่มี 1.85 เท่า การนั่งใกล้เครื่องถ่ายเอกสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้นั่งใกล้เครื่องถ่ายเอกสาร มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีเครื่องถ่ายเอกสารรอบที่นั่งทำงาน 2.00 เท่า การนั่งใกล้พริ้นเตอร์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยผู้นั่งใกล้พริ้นเตอร์มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีพริ้นเตอร์รอบที่นั่งทำงาน 2.41 เท่า
- ความเหมาะสมของลักษณะโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งทำงานพบว่า ความไม่สะดวกสบายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร โดยถ้าลักษณะโต๊ะหรือเก้าอี้ที่นั่งทำงานไม่สะดวกสบาย มีโอกาสพบกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมากกว่าลักษณะโต๊ะหรือเก้าอี้ที่นั่งทำงานที่มีความสะดวกสบาย 2.35 เท่า

ตารางที่ 4.12 แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยด้านสถานที่ทำงานกับกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

ปัจจัยด้านสถานที่ทำงาน	SBS / control (n = 219 / 459)	Odds ratio (95%CI)	p value
● ลักษณะสถานที่ทำงาน			
- ห้องส่วนตัวเดี่ยวหรือรวม	13 / 42	1.00	
- ห้องรวม ที่มีหรือไม่มีฉากกั้น	203 / 415	1.58 (0.83 – 3.01)	0.16
● จำนวนคนในสถานที่ทำงาน			
- < 8 คน	89 / 237	1.00	
- ≥ 8 คน	126 / 212	1.58 (1.14 – 2.20)	<0.01
● ลักษณะพื้นห้องบริเวณที่ทำงาน			
- แผ่นยาง พลาสติก พีวีซี	60 / 177	1.00	
- พรม	147 / 262	1.66 (1.16 – 2.36)	<0.01
- ไม้ กระเบื้องเคลือบ และอื่นๆ	10 / 15	1.97 (0.84 – 4.61)	0.12
● การเปลี่ยนแปลงบริเวณที่ทำงาน			
- ไม่มี	134 / 316	1.00	
- มี	82 / 131	1.12 (0.94 – 1.32)	0.202
● น้ำรั่วหรือซึม			
- ไม่มี	203 / 438	1.00	
- มี	13 / 9	3.12 (1.31 – 7.41)	<0.05
● สิ่งของรอบบริเวณที่นั่งทำงาน			
กองเอกสารหรือหนังสือ			
- ไม่มี	18 / 71	1.00	
- มี	199 / 385	2.04 (1.18 – 3.52)	<0.05
ดอกไม้หรือต้นไม้			
- ไม่มี	87 / 205	1.00	
- มี	129 / 253	1.20 (0.87 – 1.67)	0.27
กลิ่นน้ำหอมปรับอากาศ			
- ไม่มี	199 / 426	1.00	
- มี	17 / 27	1.35 (0.72 – 2.53)	0.35
แมลงหรือสัตว์อื่นๆ			
- ไม่มี	104 / 285	1.00	
- มี	112 / 166	1.85 (1.33 – 2.57)	<0.001

ตารางที่ 4.12(ต่อ) แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยด้านสถานที่ทำงานกับกลุ่มอาการป่วยเหตุ
อาคาร

ปัจจัยด้านสถานที่ทำงาน	SBS / control (n = 219 / 459)	Odds ratio (95%CI)	p value
● สิ่งของรอบบริเวณที่นั่งทำงาน			
เครื่องถ่ายเอกสาร			
- ไม่มี	63 / 205	1.00	
- มี	154 / 251	2.00 (1.41 – 2.82)	<0.001
พริ้นเตอร์			
- ไม่มี	19 / 85	1.00	
- มี	198 / 367	2.41 (1.43 – 4.09)	<0.005
โทรสาร			
- ไม่มี	78 / 160	1.00	
- มี	134 / 293	0.94 (0.67 – 1.32)	0.71
เครื่องใช้ไฟฟ้า			
- ไม่มี	36 / 86	1.00	
- มี	173 / 356	1.16 (0.76 – 1.78)	0.50
● ความเหมาะสมของลักษณะโต๊ะ เก้าอี้ ที่นั่งทำงาน			
- สะดวกสบาย	117 / 332	1.00	
- ไม่สะดวกสบาย	97 / 117	2.35 (1.67 – 3.31)	< 0.001
- ไม่มีโต๊ะที่ทำงานประจำ	2 / 6	0.95 (0.19 – 4.75)	0.95
● ความถี่การทำความสะอาดใน 1 เดือน			
- เกือบทุกวันหรือทุกวัน	159 / 341	1.00	
- สัปดาห์ละครั้ง	26 / 63	0.86 (0.54 – 1.45)	0.63
- เดือนละครั้งหรือไม่มี	33 / 53	1.34 (0.83 – 2.14)	0.23

5. ผลกระทบที่เกิดขึ้นในผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคาร

ด้านผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นในผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารที่ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารเกิดขึ้นขณะทำงานนานเป็นนาทีคิดเป็นร้อยละ 26.51 เกิดขึ้นขณะทำงานนานเป็นชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 32.79 เกิดขึ้นนานตลอดวันคิดเป็นร้อยละ 15.98 และเกิดนานถึงวันถัดไปคิดเป็นร้อยละ 23.77 นอกจากนี้ผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารมีประสิทธิภาพการทำงานลดลงคิดเป็นร้อยละ 51.85 ต้องหยุดพักทำงานชั่วคราวขณะคิดเป็นร้อยละ 18.06 ต้องหยุดงานหรือลาพักก่อนคิดเป็นร้อยละ 3.70 โดยมีสัดส่วนของผลกระทบแสดงดังแผนภูมิที่ 4.7 ขณะที่ไม่รบกวนการทำงาน ยังคงทำงานได้ตามปกติคิดเป็นร้อยละ 26.39

แผนภูมิที่ 4.7 แสดงสัดส่วนผู้ที่มีกลุ่มอาการป่วยเหตุอาคารที่มีผลกระทบต่อการทำงาน

